

Linguas naziunalas en scolas professiunalas

Interpellaziun da cuss. naz. Ignazio Cassis

DA GUIU SOBIELA-CAANITZ

■ **Co statti cun l'instrucziun da linguas naziunalas en las scolas multifaras dals chantuns svizzers? Quai è oramai ina dumonda politica e vegn discutà sin lez stgalim. En quest connex discurr'ins cunzunt da las scolas primaras e superiuras e dals gimnasis, mintgatant era da las scolinas. Da las scolas professiunalas aud'ins pauc.** Quai è curius, sch'ins patratga ch'ils blers absolvents da las scolas superiuras survegnan lura in'Instrucziun che prepara la giuventegna per la vita professiunala. Ils 9 da zercladur ha cuss. naz. Ignazio Cassis (plr, Montagnola, vischnanca da Collina d'Oro/TI) inoltrà in'interpellaziun intitulada: «Linguas naziunalas en la scola professiunala: Co statti?» Cassis, sco medi, stat en contact cun tuts secturs da la populaziun; plinavant è el viceparsura da las gruppas interparlamentaras «Italianità» e «Plurilinguitad». Ins spetga cun interess la resposta dal cussegl federal. I suonda, en traducziun rumantscha, il text da l'interpellaziun Cassis.

Tge fa e tge po far la confederaziun?

«Per nossa giuventegna èsi fitg impurtant d'enconuscher las linguas naziunalas. Quai promova l'enclieg ed il barat tranter las regiuns linguisticas, e rinforza plinavant nossa plurilinguitad persunala. L'incumbenza da la scola en quest connex è decisiva; ella garante-scha la basa d'ulteriurs perfecziunaments. Igl è bun ch'ins ha discurre' bier, en ils davos mais, da l'instrucziun d'in segund linguatg en las scolas fundametalas e da la finamira ch'ins veglia cuntanscher a la fin da la scola obligatoria. Ma era silsunter duain ins ma-

nar vinavant l'instrucziun da linguatgs naziunals. Lezs èn preschents en ils gimnasis, ma ins sa pauc da lur posiziun en las scolas professiunalas. I descha dentant d'accentuar che questas vegnan frequentadas dals blers absolvents dal stgalim secundar I. Il cussegl federal è cumpetent per l'instrucziun professiunala, e quai en stretga collavuraziun cun ils chantuns. Jau fatsch perquai insaquantas dumondas per sclerir la preschientscha effectiva dals linguatgs naziunals en l'impurtant sector da l'instrucziun professiunala.

1. Tge leschas u ordinaziuns reglan l'instrucziun da la(s) lingua(s) locala(s) e da tschellas linguas naziunalas?
2. Tge cumpetenzas possedan la confederaziun ed il chantuns areguard purschida ed instrucziun da linguas naziunalas?
3. Porschan lezzas scolas a scolaras e scolaras la pussaivladad d'emprender talas linguas? Tgeninas?
4. Dispon'ins d'infirmaziuns davart las linguas naziunalas purschidas dals chantuns en lur scolas, e da statisticas davart il dumber da scolaras e scolaras che, sper la(s) lingua(s) dal lieu, frequentan uras obligatorias u facultativas d'auters linguatgs naziunals?
5. Datti en scolas professiunalas experientschas da classas bilinguas, pia da classas nua ch'ins instruescha en duas linguas naziunalas (v. moziun Semadeni 14.3143)?
6. Co valitescha il cussegl federal la purschida actuala areguard l'instrucziun da linguas naziunalas en las scolas professiunalas?
7. Manegia il cussegl federal ch'ins possa u pudess intervegnir autramain per promover vinavant l'instrucziun da linguas naziunalas en lez sectur?»